

Toelichting

Algemeen

Per 1 juli 2012 is de Wet gemeentelijk schuldhulpverlening in werking getreden. Deze wet heeft voor gemeenten een aantal consequenties. In het aanbod van schuldhulpverlening mag niet alleen aandacht zijn voor de financiële problemen, maar ook voor eventuele –daarmee samenhangende– immateriële problematiek. Een voorbeeld hiervan is stress en/of psychische problemen als gevolg van schulden.

Van de gemeente wordt verwacht dat zij probeert een schuldregeling te treffen. Verder moet de gemeente zorgen voor activiteiten om (problematische) schulden te voorkomen (preventie) en nazorg. Als een definitieve schuldregeling (nog) niet mogelijk is, zal de gemeentelijke schuldhulpverlener proberen te voorkomen dat de schulden verder oplopen.

In Nederland heeft 1 op de 6 huishoudens problematische schulden of loopt het risico om deze te krijgen (bron: rijksoverheid.nl/onderwerpen/armoede en schulden). Dat zijn schulden waar huishoudens zelf niet meer uitkomen. Zorgen over onbetaalde rekeningen en oplopende schulden leiden tot spanningen in het gezin. Alle gezinsleden hebben op en of andere manier last van de schulden. Dit kan zijn doordat er geen geld is voor uitstapjes of ontspanning of kinderen niet mee kunnen gaan met bijv. een schoolreisje.

Slechts een kwart van de huishoudens met problematische schulden vraagt schuldhulpverlening aan. Het college wil dat deze mensen in sneller worden bereikt met een passend aanbod. Doordat mensen met schulden in sneller worden bereikt, voorkomen we persoonlijke en maatschappelijke kosten.

Toelichting per artikel

Artikel 1 Begripsomschrijving

Dit artikel heeft geen toelichting nodig.

Artikel 2 Doelgroep

Lid 1 van dit artikel heeft geen toelichting nodig.

Lid 2: Zelfstandigen

Volgens Wgs vallen zelfstandige ondernemers niet onder de doelgroep. Dit wil zeggen voor zover het gaat om *zelfstandigen met een nog functionerende onderneming of bedrijf*. Die groep kan bij financiële problemen aankloppen bij een bank voor extra krediet. Als dat niet mogelijk is, kan de zelfstandige een aanvraag doen voor bijstand op grond van het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz 2004). In dat geval zal de gemeente onderzoek doen naar de levensvatbaarheid van de onderneming. Hierin wordt onderzocht of de onderneming een (nog) kans van slagen heeft. Is de onderneming levensvatbaar, dan kan de gemeente een lening verstrekken (bedrijfskrediet), waarmee schulden kunnen worden voldaan. Schuldhulpverlening is in dat geval niet meer aan de orde.

Als de onderneming niet levensvatbaar is, bestaat vaak geen andere mogelijkheid dan het stoppen van de onderneming. In het geval de zelfstandige besluit te stoppen met de onderneming, kan hij vragen om schuldhulpverlening.

Volgens de wetgever gelden dan wel twee voorwaarden:

1. de zelfstandige stopt feitelijk met de onderneming én;
2. de onderneming is niet meer economisch actief ;
3. de zelfstandige laat zich uitschrijven bij de Kamer van Koophandel.

Het feit dat een de onderneming fiscaal nog niet beëindigd is bij aanvraag om schuldhulpverlening, is niet belangrijk voor deze aanvraag. Voor de fiscale afhandeling van de onderneming is in veel gevallen geen geld meer. De aanvraag om schuldhulpverlening kan daardoor wel in behandeling worden genomen, als de zelfstandige in ieder geval voldoet aan bovengenoemde voorwaarden.

Ook zelfstandigen met problematische schulden die geen beroep doen op het Bbz 2004, of daarvoor niet in aanmerking komen, kunnen zich melden bij de gemeente. Bijvoorbeeld omdat de betrokkene een partner met inkomen heeft.

Artikel 3 Uitvoering

Lid 1 gedragscodes en termijnen

De Gedragscode Schuldregeling NVVK bestaat sinds 1979 en wordt breed geaccepteerd als de basis voor schuldregelingen in Nederland. De Gedragscode regelt onder meer het zogenaamde 120 dagen model. De volledige tekst van de gedragscode is te raadplegen via site van de NVVK (nvvk.eu/gedragscodes-en-modules).

Ook gelden de termijnen met betrekking tot de uitvoering zoals genoemd in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening en Algemene wet bestuursrecht.

Lid 2 uitvoering

Hierin worden alle trajecten beschreven die mogelijk zijn binnen de gemeentelijke schuldhulpverlening.

Lid 2 sub e en f

Het college bepaalt in geval van budget coaching of budgetbeheer of deze werkzaamheden in eigen beheer of door een externe partij uitgevoerd zal worden.

Lid 2 sub g

Een breed moratorium moet worden gezien als laatste middel om een oplossing in het minnelijke traject te regelen. Het instrument mag daarom niet te ondoordacht of te vroeg in het proces van schuldhulpverlening worden ingezet. De schuldhulpverlening moet moeite hebben gedaan om schuldeisers te overtuigen hun incassomaatregelen tijdelijk op te schorten. Een moratorium mag alleen worden bekend gemaakt (afkondigen), als het voor de schuldhulpverlening nodig is. Ook moeten alle andere beschikbare mogelijkheden om tot hulpverlening te komen, onvoldoende resultaat hebben gehad.

Het belangrijkste doel van het moratorium is om de schuldhulpverlening in staat te stellen om tot een schuldregelingsvoorstel te komen, met medewerking van de schuldenaar. Schuldregelen is een speciaal onderdeel binnen de algehele schuldhulpverlening. Het gaat hierbij om het traject waarbij wordt geprobeerd om een minnelijke regeling voor de totale schuldenlast te regelen. Dit doen ze door bemiddeling tussen de schuldenaar en zijn schuldeisers.

Het breed moratorium is een middel dat kan worden gebruikt voor natuurlijke personen in een financieel instabiele situatie. Met 'financieel instabiele situatie' wordt bedoeld, dat de -met name- vaste lasten niet betaald kunnen worden doordat er geen of te weinig inkomen is. Ook problemen door bijvoorbeeld een verslaving kunnen de oorzaak zijn voor deze situatie.

Voorwaarde is wel dan **belanghebbende tot de schuldhulpverlening is toegelaten**. Het college onderzoekt of de inzet van een breed moratorium nodig is, omdat zij de enige is die de rechtbank om afkondiging hiervan kan vragen.

De aanvrager kan daarom het college niet dwingen een breed moratorium aan te vragen.

Het college én de aanvrager moeten voldoen aan de gestelde voorwaarden van het Besluit Breed Moratorium. Het college zal bovendien ook degene zijn, die actie moet ondernemen om tot een financieel stabiele situatie te komen.

Dit moeten ze doen ná de inzet van het moratorium samen met de schuldenaar. De afkoelingsperiode raakt ook de rechten van schuldeisers. Hun bevoegdheden tot incasso en executie worden tijdelijk opgeschort, bij inzet van een breed moratorium (artikel 5, eerste lid, Wgs en artikel 10, eerste lid, van dit besluit).

Dit betekent dat schuldeisers bijvoorbeeld geen beslag mogen leggen op loon of uitkering.

De schuldeisers hebben ook voordeel bij een snel herstel van de financiële situatie. Als de financiële situatie stabiel is, ontstaat zicht op de aflossingsmogelijkheden van de schuldenaar. Ook wordt voorkomen dat de schulden alleen maar oplopen en (nog) meer schuldeisers aanspraak maken op de afloscapaciteit, die in veel gevallen al klein is. Daarom is een succesvolle afronding van een breed moratorium door financiële stabilisering óók in het belang van schuldeisers. Het is niet mogelijk om in hoger beroep en cassatie te gaan.

Lid 2 sub i

Bij het saneren van schulden wordt het 'bovenmatig vermogen' vergelijkbaar als gesteld in art. 295

FW geliquideerd om een zo hoog mogelijk aanbod aan de schuldeisers te realiseren. Dit betekent het vermogen dat hoger is dan noodzakelijk, gebruikt moet worden om schulden af te lossen. Het behalen van een zo hoog mogelijk percentage in het betalingsvoorstel is van belang om het minnelijk traject. Hierdoor wordt het voor schuldeisers aantrekkelijker het betalingsvoorstel te accepteren. Bij de wettelijke schuldsanering krijgen schuldeisers minder namelijk uitbetaald. Schuldeisers werken dan eerder mee aan het minnelijk traject. Een wettelijke traject voor hen dan geen meerwaarde heeft.

Artikel 4 Algemene verplichtingen

In lid 1 van dit artikel staan alle verplichtingen die gelden vanaf het moment van melding door belanghebbende. Het onder sub a genoemde aanvraagformulier, zal door het college aan belanghebbende worden verstrekt op het moment dat is vastgesteld dat er sprake is van (problematische) schulden. De uitreiking vindt in principe plaats ná de intake. Ingeval van crisis, hoeft het aanvraagformulier (nog) niet ingevuld te worden. Dit kan alsnog gedaan worden nadat de crisis –voor zover mogelijk- is opgelost.

In lid 2 van dit artikel staan alle verplichtingen welke gelden vanaf het moment dat de aanvraag is ingediend.

Artikel 5 Bijzondere verplichtingen

Behalve de algemene verplichtingen, gelden de bijzondere verplichtingen. Deze gelden vooral op het moment dat er een schuldenbemiddeling of schuldenregeling tot stand is gekomen.

Artikel 6 Beëindiging schuldhulpverlening

Het college beëindigt de schuldhulpverlening meteen als genoemde verplichtingen worden overtreden.

Lid 1, sub a tot en met c van dit artikel behoeft geen toelichting

Lid 1, sub d ernstige misdraging

De term 'zeer ernstige misdraging' betekent in ieder geval: elke vorm van ongewenst en agressief fysiek contact met een persoon. Een poging daartoe valt hier ook onder.

Voorbeelden zijn schoppen, slaan of het (dreigen met) gooien van voorwerpen naar een persoon. Ook beschadigen van een gebouw of meubilair, of een poging daartoe in welke vorm dan ook, wordt als zeer ernstige misdraging gezien.

Acties die door hun grote -en mogelijk blijvende impact- op de betreffende persoon of personen grote invloed hebben, worden ook als zeer ernstige misdraging gezien. Voorbeelden hiervan zijn het opzetten van gerichte lastercampagnes, seksuele intimidatie, het tonen van steek en/of vuurwapens en/of (pogingen tot) opsluiting in een ruimte zijn. Verbaal geweld (bijvoorbeeld uitschelden) valt ook onder de noemer 'zeer ernstige misdraging'.

Het gaat dus om alle vormen van zeer ernstige misdragingen tegenover personen en/of instanties, die betrokken zijn met de uitvoering van de schuldhulpverlening tijdens het verrichten van hun werkzaamheden (bijvoorbeeld college, consultants, budgetbeheerder e.a.).

Lid 1, sub e van dit artikel heeft geen toelichting nodig.

In lid 2 van dit artikel worden de overige beëindigingsgronden genoemd.

Lid 2, sub a en b van dit artikel hebben geen toelichting nodig.

Lid 2 sub c mogelijkheid WSNP-traject.

Als er geen minnelijke schuldenregeling tot stand kan komen, dan is de WSNP de enige mogelijkheid om tot een schuldsanering te komen. Dit gebeurt als niet alle schuldeisers akkoord gaan met de aangeboden schuldenregeling. Het college informeert belanghebbende hierover per brief en adviseert hem om WSNP aan te vragen.

Het college kan belanghebbende niet dwingen om een WSNP-aanvraag in te dienen bij de rechtbank. Dit is een keuze van belanghebbende. Als belanghebbende weigert om een WSNP-aanvraag in te dienen, dan heeft het college geen andere mogelijkheden meer om de schuldenproblematiek van belanghebbende op te lossen. Voordat het besluit om het WSNP-traject te adviseren is genomen, zijn eventuele mogelijkheden tijdens het minnelijke traject al onderzocht.

Hierbij is vastgesteld dat deze voor belanghebbende oplossing voor de schulden bieden. In deze situatie moet het college de schuldhulpverlening beëindigen.

Artikel 7 Fraude voorafgaande aan een aanvraag voor schuldhulpverlening

Dit artikel heeft geen toelichting nodig.

Artikel 8 Mate van verwijtbaarheid

Dit artikel heeft geen toelichting nodig.

Artikel 9 Recidive

Dit artikel heeft geen toelichting nodig.

Artikel 10 Hardheidsclausule

Dit artikel geeft aan dat het college kan afwijken van bovenstaande regels in het voordeel van belanghebbende.

Artikel 11 Citeertitel en inwerkingtreding

Dit artikel heeft geen toelichting nodig.